

V é g z é s

A Fővárosi Törvényszék a [...] ügyvéd által képviselt [...] **kérelmezőnek** a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (Budapest) **kérelmezett** ellen versenyügyben hozott közigazgatási végzés bírósági felülvizsgálata iránt indított nemperes eljárásban kérelmező kérelmét **e l u t a s í t j a .**

Kötelezi a bíróság kérelmezőt, hogy az illetékes adóhatóság külön felhívására utólag fizessen meg 7.500,-Ft (azaz Hetesezer - ötszáz forint) nemperes eljárási illetéket.

E végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Gazdasági Versenyhivatal Fogyasztóvédelmi Irodája (GVHFI) 2011. február 21. napján kérelmező ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt versenyfelügyeleti eljárást indított annak alapján, hogy észlelte, hogy a 2010. augusztus 06-tól augusztus 12-ig terjedő időszakban kérelmező reklámkiadványaiban „[...] *Hungarikum*” szlogennel olyan termékek jelentek meg, amelyek nem tartoznak a közismert „*hungarikumok*” körébe.

Mindezek alapján felmerült a 2008. évi XLVII. tv. (Fttv.) 6. § (1) bekezdésének b. és c) pontjában foglaltak sérelme, illetve az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalom megsértése.

Az eljárás során a GVHFI a 2011. február 21-én kelt, Vj-017-001/2011. sz. és a 2011. április 19. napján kelt, Vj-017-003/2011. sz. végzésével adatszolgáltatásra hívta fel kérelmezőt.

Kérelmező a felhívásnak csak részben tett eleget, illetve a kért adatok egy részét egyáltalán nem szolgáltatta.

Kérelmező a Vj-017-001/2011. számú végzés 9. pontjában és a Vj-017-003/2011. számú végzés 6. pontjában ismételt megadott táblázat kitöltésével nyújtott információt, az eljárással érintett termékek alapanyagának gyártójára, késztermék előállítójára, csomagolójára és forgalmazójára vonatkozóan megtagadta, mert vitatta az eljárás jogalapját, és ezért - álláspontja szerint - nem értelmezhető az az adatszolgáltatási kötelezettség, amit a Gazdasági Versenyhivatal rá kíván terhelni.

A táblázat utolsó oszlopának adatait (a termékek beszállítójának neve és címe) az alábbi nyolc termék esetében hiányosan adta meg:

Sertés-marha darált hús,
Sertés darált comb,
Sertés pörkölt hús,
Sertés oldalas,
Sertés karaj,
Marha gulyáshús,
Marhacomb pörkölt hús,
Marha lábszár

A Vj-017-001/2011. számú végzés 15. pontjában és a Vj-017-003/2011. számú végzés 7. pontjában ismételt megadott táblázat kitöltésével az „[...] *Hungarikum*” szlogennel hirdetett termékek árbevételének összegére vonatkozó információt megtagadta. Ezt kérelmező azzal indokolta, hogy az adatszolgáltatással a GVH azon téves álláspontjára helyezkedne, hogy az árbevétel az „[...] *Hungarikum*” szlogen használatához és nem az akciós árhoz kapcsolódik, ezen felül az adatszolgáltatás indokolatlan idő- és munkaráfordítással jár.

A Vj-017-001/2011. számú végzés 1. pontjára adott válaszában ígéretet tett a jogtanácsosi igazolvány csatolására, azonban az nem érkezett meg a Gazdasági Versenyhivatal részére.

Ezt követően a GVHFI a 2011. június 09. napján kelt, Vj-017-06/2011. sz. végzésével kérelmezővel szemben 500.000,-Ft eljárási bírságot szabott ki.

A végzés indokolásában hivatkozott a Tpv. 61. §-ára, a Tpv. 65. § (2) bekezdésére, arra, hogy az adott eljárásban az ügyfél nem bírálhatja felül az eljáró hatóság tényállás tisztázási kötelezettsége körében hozott döntést. A szükséges adatok bekérése, illetve a bekért adatok tartalmának meghatározása az eljáró hatóság kizárólagos, diszkrecionális mérlegelési jogkörébe tartozik.

A végzés ellen kérelmező fellebbezést terjesztett elő, melynek eredményeképpen kérelmezett a Vj/017-016/2011. sz. végzésével az elsőfokú végzés rendelkező részét megváltoztatta oly módon, hogy a kiszabott eljárási bírságot 30,000.000,-Ft-ra felemelte, illetve az indokolásnak a bírság összege tekintetében a Vj/011/2011. sz. eljárásban kiszabott eljárási bírságra, mint ismétlődési körülményre utaló, valamint a képviseleti igazolás elmulasztására vonatkozó részét megsemmisítette, egyebekben az elsőfokú végzést helybenhagyta.

A másodfokú végzés indokolása szerint kérelmező tévesen értelmezte a Ket. 50. § (1) bekezdése szerinti tényállás tisztázási kötelezettség folyamatát és logikáját. A GVHFI felhívásai nem tartalmaztak érthetetlen ellentmondó, önmagában teljesíthetetlen, illetve az ügy tárgyával összefüggést nem mutató felhívásokat.

Ugyancsak nem volt helytálló kérelmező azon hivatkozása, hogy a felhívások túlterjeszkedtek az eljárás indításáról szóló végzésben foglaltakhoz képest, hiszen kérelmező nem bizonyította, hogy nincs közvetlen vagy közvetett összefüggés az eljárását megindító végzés tartalma és célja, illetve az adatkérési felhívásokban foglaltak között. Kérelmezett szerint nem volt teljesíthetetlen az adatszolgáltatásra történő felhívás, illetve az árbevételi adatok bekérésére vonatkozó kifogás sem helytálló, továbbá felsorolta azon körülményeket, amelyek alapján a bírság súlyosbításáról döntött.

A végzés ellen kérelmező jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amelyben kérte a végzés megsemmisítését, hivatkozva a bírságolás háttérét képező adatkérő végzések jogellenességére, a kérelmezett által kért adatszolgáltatás teljesíthetetlenségére, az árbevételi adatok irrelevanciájára, a Ket. alapelveinek megsértésére.

Kérelmező álláspontja szerint nincs összefüggés a kért adatok és az eljárást megindító végzés tartalma és célja között.

Kérelmezett a kérelem elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a végzések megalapozottak és jogszerűek.

Az eljárás során a bíróság személyes meghallgatást tartott, melynek során kérelmező lényegében az írásban kifejtetteket erősítette meg, illetve hangsúlyozta ki.

A kérelem **nem alapos**.

A **Tpvt 44. §-a** alapján a versenyfelügyeleti eljárásra - a törvényben meghatározott szűk körű kivételtől eltekintve - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

A **Tpvt 61. § (1) bekezdése** szerint az ügyféllel szemben eljárási bírság szabható ki, ha az eljárás során olyan cselekményt végez, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányul vagy azt eredményezi.

A **Tpvt 61. § (4) bekezdése** alapján az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság a jogellenes magatartás súlyát, a felrőhatóság mértékét, az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait veszi figyelembe.

A **Tpvt 65. § (2) bekezdése** alapján a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács felhívására az ügyfél köteles közölni az érdemi döntéshez szükséges adatokat, ideértve a személyes adatokat is. Az ügyfél jogsértést beismerő nyilatkozatot nem köteles tenni, azonban az egyéb, rá nézve terhelő bizonyíték rendelkezésre bocsátását nem tagadhatja meg.

A **Ket 50. § (1) bekezdése** értelmében a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le.

A **Ket. 50. § (5) bekezdése** értelmében a hatóság **szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt**

A **Ket 3. § (2) b) pontja** alapján a közigazgatási hatóság hivatalból állapítja meg a tényállást, **határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, ennek során nincs kötve az ügyfelek bizonyítási indítványaihoz**, ugyanakkor a tényállás tisztázása szempontjából minden fontos körülményt figyelembe kell vennie.

A bíróság osztotta kérelmezett álláspontját arra nézve, hogy az eljárás során az eljáró hatóság diszkrecionális jogköre annak eldöntése, hogy milyen adatokat, tényeket kér be a tényállás felderítése körében.

A becsatolt iratokból megállapítható volt, hogy a GVHFI által kiadott felhívások nem tartalmaztak érthetetlen, ellentmondó önmagában teljesíthetetlen, illetve az ügy tárgyával nyilvánvalóan nem összefüggést mutató felhívásokat.

Helytállóan hivatkozott kérelmezett arra, hogy az eljárás ezen szakaszában nyilvánvalóan nincs olyan helyzetben az eljáró hatóság, hogy minden szempontból azonnal tisztában legyen azzal, hogy pontosan milyen tények, körülmények, adatok, információk szükségesek az adott döntéshez.

Pontosan ezt a célt szolgálja az adatkérési felhívás, hogy a hatóság ezek alapján döntsön az egyes bekért adatok relevanciájáról, vagy annak hiányáról.

Éppen a vizsgálni kívánt magatartás, illetve az ezzel kapcsolatos fogyasztói percepció korrelációi, valamint a valóban nem kiforrott jogszabályi környezet okán szükséges egy komplex, minden lehetőséget figyelembe vevő alap- és háttérvizsgálat.

Kérelmezőnek lehetősége van az érdemi döntés elleni jogorvoslatok során kifogásolni azt, ha a hatóság a tényállás tisztázási kötelezettsége körében rá nézve kirívóan alaptalan, jogellenes, vagy egyértelműen felesleges, többletköltséget jelentő adatszolgáltatási kötelezettséget rótt. Amennyiben bizonyíthatóan a hatóság ezen magatartása a kérelmezőnek kárt okozott, vagy egyéb módon hátrányos helyzetet eredményezett, úgy ezzel kapcsolatos igényeit a Ket. 4. § (2)-e alapján egy másik eljárásban érvényesítheti.

Közömbös kérelmező azon hivatkozása, hogy szerinte a kifogásolt felhívások tartalma és célja nem áll összefüggésben az eljárás céljával és tartalmával, hiszen az ezek közötti közvetlen, vagy közvetett összefüggések hiányát kérelmező sem a kérelmében, sem a személyes meghallgatás során kétséget kizáróan nem bizonyította.

Ugyanezen elvek alapján a bíróság egyetértett kérelmezettel abban is, hogy az eljárás megindításáról szóló végzés alapján nem volt kimutatható az, hogy a kért adatszolgáltatások azzal semmiféle közvetett vagy közvetlen összefüggést nem mutattak.

Kérelmezett helytállóan hivatkozott a tényállás felderítési kötelezettség logikai folyamatára, vagyis arra, hogy az ügy tárgyával közvetett, vagy közvetlen összefüggést mutató tények, adatok, információk teljes körű feltárása szükséges, majd ezt követően kerül a hatóság abba a helyzetbe, hogy kiválaszthassa a döntés meghozatalához szükséges jogilag releváns tényeket. Elképzelhető e körben, hogy később a hatóság bizonyos körülményeket, tényeket, adatokat nem vesz figyelembe a döntésénél, ez a szelekció azonban az eljárás ezen szakaszában nyilvánvalóan még nem lehetséges. Pontosan az a lényege és értelme a tényállás felderítési kötelezettségnek, hogy a hatóság eldönthesse, hogy mely releváns tények és összefüggések azok, amelyek alapján a adott döntés meghozható.

Nem jogellenes, ha a hatóság a vizsgálat kezdeti szakaszában bekért adatok egy részét utóbb nem találja a döntés szempontjából relevánsnak.

Az eljárás adott szakaszában az eljárás alá vont nem veheti át a hatóság jogkörét annak megítélésére, hogy az eljárás szempontjából milyen adatok a relevánsak.

A kialakult jogalkalmazói gyakorlat érthető okokból csak nagyon szűk körben kívánta lehetővé tenni a tényállás felderítési kötelezettségnek a kötelezett részéről történő esetleges negligálását.

E körben a kötelezett csakis abban az esetben mentheti ki magát a kötelezettség teljesítése alól, ha kétséget kizáróan bizonyítja, hogy az adatszolgáltatási felhívás értelmetlen, érthetetlen, ellentmondó, teljesíthetetlen, illetve az ügy tárgyával összefüggést nyilvánvalóan nem mutat.

Nem elegendő e vonatkozásban önmagában az, hogy **a kötelezett szerint** érthetetlen, ellentmondó vagy teljesíthetetlen a felhívás, hiszen így - erre hivatkozva - bármikor bárki negligálhatná a szerinte nem megfelelő hatósági aktusokat, lefolytathatatlanná téve ezzel az egyébként szükséges bizonyítási eljárásokat.

Szükséges tehát a felhívás jogszerű megtagadásához az ehhez szükséges tények, körülmények ok- és tényszerű bizonyítása.

Kérelmező saját előadása és vélekedése nem tekinthető olyan bizonyítéknak, amely megalapozhatná a kimentést a GVHFI felhívásainak teljesítése alól.

Természetesen nem menti a kötelezettet az adatszolgáltatási vagy hiánypótlási kötelezettségek teljesítése alól az, hogy adott esetben ez többletmunkával, vagy többletköltségekkel jár, az eljárás alá vontnak ilyen esetben is teljesíteni kell a hatóság erre vonatkozó felhívását.

Semmiféle jogszabályi rendelkezés nem támasztja alá kérelmező azon hivatkozását, hogy az eljárás során az eljárás alá vont nem kötelezhető a már birtokában lévő, illetve az általa beszerezhető adatok, információk vonatkozásában azoknak a hatóság felhívása szerinti feldolgozására, csoportosítására. Ez adott esetben elképzelhető, hogy többletmunkával és költségekkel jár, de ilyen hivatkozással a felhívás teljesítése nem tagadható meg.

A **Ket. 1. § (2)-e** alapján a közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.

A **Ket. 7. §-a** szerint a közigazgatási hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az ügyfélnek és a hatóságnak a legkevesebb költséget okozza, és az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.

Nem jelenti a **Ket.** - fenti, kérelmező által hivatkozott **-1. § és 7. §-ának** alapelvi sérelmét, ha a hatóság a tényállás felderítési kötelezettsége teljesítése körében később esetleg kevésbé relevánsnak megítélt bizonyítást is lefolytatott.

A **Ket.** ezen alapelvei a közigazgatási eljárás egészére vonatkoznak és nem kívánják lerontani az egyébként a bizonyítási és tényállás felderítési kötelezettségek teljesítésével szükségképpen együtt járó eljárások logikáját, hatékonyságát, eredményességét.

A **Tpvt 61. § (3) bekezdése** szerint a kiszabott eljárási bírság legkisebb összege 50.000,-Ft, legmagasabb összege vállalkozás esetében **az előző üzleti évben elért nettó árbevételének egy százaléka**, a vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében 500.000,-Ft. Eljárási kötelezettség teljesítésére megadott határidő túllépése esetén az eljárási bírság napi összege vállalkozás esetében legfeljebb az előző üzleti évben elért nettó árbevétel egy napra jutó összegének egy százaléka. Az eljárási bírságot kiszabó végzés ellen külön jogorvoslatnak van helye, a kérelemnek a végrehajtásra halasztó hatálya van.

A **Ket 61. § - a Tpvt 44. §-a** alapján a versenyfelügyeleti eljárásban is alkalmazandó - **(4) bekezdése** szerint az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság figyelembe veszi

- a) a jogellenes magatartás súlyát és a felróhatóság mértékét,
- b) az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, továbbá
- c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét.

A **Tpvt 82. § (2) bekezdése** szerint az eljáró versenytanács a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálása során a következőképpen rendelkezhet a vizsgáló végzését helybenhagyja, **megváltoztatja**, megsemmisíti, illetve a megsemmisítéssel egyidejűleg a vizsgált új eljárásra utasítja.

A mérlegelési jogkörben hozott hatósági döntés akkor tekinthető jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

Kérelmezett helytállóan értékelte a jogkövetkezmény mértékének mérlegelése során az eset összes körülményeit, így különös tekintettel volt a generális és speciális prevenció céljaira, vagyis arra, hogy - figyelembe véve a kérelmezői vállalkozás nagyságrendjét, árbevételét - mi az az összeg, milyen bírságnagyságrend az, ami adott esetben alkalmas lehet a további hasonló jogsértések megelőzésére.

Nyilvánvalóan ennek során mindig egyedileg kell a hatóságnak a döntését meghoznia, függetlenül a korábban más vállalkozásokkal szemben kiszabott bírságoktól. A kiszabott bírság kérelmező előző évi nettó árbevételének csak a 0,014 %-át teszi ki, miközben a Tpv. 65. §-a alapján maximum 1 %, vagyis 2 milliárd forint is kiszabható az ilyen vagy hasonló ügyekben.

A jogalkotó érthető okokból nem kívánt különbséget tenni olyan alapon a jogkövetkezmények között, hogy a relatív vagy abszolút értékben kiemelkedő árbevétellel rendelkező vállalkozások esetén önmagában a kiszabni kívánt bírságösszeg nominálisan kiugró volta miatt ne lehessen az egyébként szükséges mértékű jogkövetkezményt alkalmazni.

Indokolt és érthető jogdogmatikai szempontból, hogy egy kiemelkedően magas árbevétellel és jövedelmezőséggel rendelkező vállalkozás esetén egész más nagyságrend lesz az, ami adott esetben kikényszerítheti az önkéntes jogkövetést a jövőre nézve.

Erre utal egyértelműen az, hogy a jogalkotó elsősorban százalékos mértékben és nem összegszerűen kívánta meghatározni a kiszabható bírságösszegeket, vagyis azokat a jogsértő vállalkozás árbevételeivel arányosan kívánta kiszabhatóvá tenni.

Helytálló volt kérelmezett értékelése a jogsértés felróhatósága tárgyában, miután kérelmező tudatosan és szándékosan (vagyis felróhatóan) nem tett eleget a hatóság felhívásának. Az eljárás alá vontnak van lehetősége a Ket. és a Tpv. alapján arra, hogy az eljárással szemben megfogalmazódó aggályainak, hatóságtól eltérő álláspontjának hangot adjon, ezzel kapcsolatos érdekeinek, jogainak érvényt szerezzen. Viszont e vonatkozásban tevőleges rezisztenciát tanúsítva nem bírálhatja felül a hatóság egyes, már meghozott döntéseit.

Nem volt alapos kérelmező hivatkozása arra, hogy kérelmezettnek nem volt hatásköre a jogkövetkezmény súlyosbítására, miután a **Tpvt 82. § (2) bekezdése** alapján kérelmezettnek jogszerűen lehetősége van a kifogásolt végzés megváltoztatására, amely hatáskör pedig implicit módon magában foglalja a súlyosbítás lehetőségét is.

Nem mond ennek ellent önmagában az az egyébként kérelmező által helytállóan hivatkozott tény, hogy kérelmezettnek nincs lehetősége a GVHFI eljárásának hivatalból történő felülvizsgálatára.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy kérelmezett a tényállást a megfelelő módon és a szükséges mértékben feltárta, majd annak alapján okszerű következtetések révén megalapozott és jogszerű döntést hozott.

Az illetékre vonatkozó rendelkezés az **1990. évi XCIII. tv. 43. § (7) bekezdésén** alapul. A végzés elleni további jogorvoslat lehetőségét a **2005. évi XVII. tv. 3. §-a** zárja ki.

Budapest, **2012. január** hó **31.** napján.

dr. Mohay György s.k.
bíró